

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА МУЗИЧНОГО
МИСТЕЦТВА

Кафедра теорії та методики музичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора з навчальної роботи

Когутюк О. В.

« 05 вересня 2023 р

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕСТРАДНИЙ ВОКАЛ

підготовки	<u>бакалавра</u>
галузь знань	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>
спеціальність	<u>014 Середня освіта</u>
спеціалізації	<u>Музичне мистецтво</u>

2023-2024 навчальний рік

Робоча програма «ЕСТРАДНИЙ ВОКАЛ» для студентів за спеціальністю 014
«Середня освіта (Музичне мистецтво)»
Мова навчання – українська.

Розробники: Іскра С.І., кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри теорії та методики музичного виховання,
Ковальчук Володимир Володимирович, голова циклової комісії викладачів хорового диригування та постановки голосу, заслужений працівник культури України, викладач вищої категорії, викладач-методист

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії та методики музичного виховання

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2023 року

Завідувач кафедри теорії та методики музичного виховання

С. Іскра Іскра С.І.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання не передбачено			
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		<i>III</i>	<i>IV</i>
	Аудиторні заняття		
	<i>14 год.</i>	<i>16 год.</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи – 3	Ступінь вищої освіти бакалавр	Лекції	
		-	
		Практичні заняття	
		<i>30 год.</i>	
		<i>14</i>	<i>16</i>
		Семінарські заняття	
		-	
		Індивідуальні заняття	
		<i>0 год.</i>	
		Самостійна робота	
<i>31 год.</i>	<i>29 год.</i>		
		Вид контролю: <i>Залік</i>	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%): для денної форми навчання – 33 / 67(%).

Передумови для вивчення дисципліни: дисципліни музично-теоретичного та вокально-хорового циклів, методики музичного виховання.

2. Мета та завдання, компетентності та програмні результати

2.1. У сучасній музиці естрадний спів займає особливе місце. На відміну від класичного вокалу, котрий виріс з духовної музики, естрадний спів виник з побутового фольклору різних культур і відрізняється різноманіттям форм і напрямків. Поділяється на різні стилістичні напрями джазової рок і поп музики. Різні способи звуковидобування не дозволяли довгий час сформувати конкретні естрадні вокальні школи. Незважаючи на істотні відмінності з класичним вокалом, естрадний вокал базується на тих же фізіологічних принципах в роботі голосового апарату і є предметом вокальної педагогіки. Основним призначенням навчального курсу є: вивчення теоретичних основ, необхідних для формування професійного музиканта і педагога; оволодіння специфічною технікою вокальної майстерності, відповідного сучасним вимогам естрадного виконавського мистецтва. «Естрадний вокал» є навчальною дисципліною, що забезпечує ефективно навчання із суміжними дисциплінами спеціального циклу, такими, як інструментальна та вокально-хорова підготовка (збагачення індивідуальними тембрами хорової звучності, витривалість голосу при хоровому співі), музично-теоретична підготовка (вокальне інтонування), теорія та методика музичного навчання та виховання та педагогічні практики (знання мінімуму професійного репертуару, якісний вокальний показ) і т.д. Навчальна дисципліна «Естрадний вокал» є вибірковою дисципліною для підготовки освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Метою вибіркової дисципліни «Естрадний вокал» є подальший розвиток вокальних даних студента в синтезі з музикальністю, артистизмом, художніми та індивідуальними особливостями, удосконалення вокально-технічних навичок, підготовка професійно орієнтованого педагога, здатного вирішувати складні художньо-педагогічні завдання.

2.2. Завданнями вивчення дисципліни «Естрадний вокал» є: подальший розвиток вокальної техніки – усталеного співочого дихання; фізіологічно вільного звучання голосу на всьому діапазоні; сформованості тембру; точного інтонування; гарної дикції, чіткою і ясною артикуляції, орфоепічно правильного мовлення;

володіння прийомами жанру (відчуття метроритму, динаміки, фразування, почуття стилю, виконавських прийомів, відповідності засобів виразності);

- опанування артистичної майстерності – осмислення твору, його індивідуального розуміння (трактування); відбору засобів художньої виразності; виконавської емоційності та переконливості; вміння зосереджувати увагу публіки; цілісність виконання твору як естрадного номера; сценічної культури, артистичної свободи – процес утворення голосу під час співу або декламації, що включає в себе дихання, артикуляцію, перехід з одного регістру на інший, зміни динаміки і тембру. Удосконалення функцій органів, що беруть участь у голосоутворенні, можна досягти при методичному навчанні співу шляхом постановки голосу. Щоб бути хорошим співаком, недостатньо просто вміти гарно співати, потрібно вміти долати страх сцени, передавати емоції;

- стимулювання до самовиховання і самоосвіти, творчості, самостійності студента у розвитку його професійно-педагогічної спрямованості.

2.3. Програмні компетентності дисципліни «Естрадний вокал»

2.3.1. Загальні компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

2.3.2. Фахові компетентності:

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ФК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

2.3.3. Компетентності предметних спеціальностей:

ПК 1. Здатність до інтеграції знань з педагогіки, психології, музичного мистецтва, синтезу мистецтв, інших навчальних предметів та їх застосування в освітньому процесі;

ПК 2. Здатність вільно використовувати музично-педагогічний та художній тезаурус на основі системного знання історико-теоретичних основ з педагогіки, психології, педагогіки мистецтва, інформаційних технологій, сучасного мистецтвознавства, технології виховної, організаційної, художньо-творчої роботи в закладах загальної середньої, позашкільної та спеціалізованої освіти.

ПК 3. Здатність до використання національних та світових освітніх парадигм творчого розвитку особистості засобами мистецтва, культуровідповідних концепцій, принципів, технологій, методів, форм проведення уроків музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво», керівництва музично-естетичним розвитком та дозвіллям школярів на засадах діалогової взаємодії; володіння сучасними діагностичними методиками оцінювання динаміки навчальної успішності учня та програмним інструментарієм дистанційної музичної освіти.

ПК 4. Здатність до творчого проектування, змістовного наповнення та оформлення позакласних та позашкільних музично-виховних та мистецьких заходів (лекції-концерти, концерти, музично-літературні вітальні, мистецькі конкурси, музичні квести, інші форми учнівської музичної та мистецької творчості);

ПК 5. Здатність транслювати емоційно-ціннісне ставлення до національного і світового музичного та інших видів мистецтва через художньо-педагогічну та музично-виконавську інтерпретацію творів мистецтва;

ПК 6. Здатність демонструвати у процесі колективного та індивідуального музикування музично-виконавські навички поєднання вокально-хорових, диригентських, інструментальних, інтерпретаційних, артистичних умінь, виконавської надійності.

ПК 7. Здатність бути творчою та креативною особистістю, прагнути до постійного та систематичного вдосконалення власної професійної музично-педагогічної та виконавської майстерності, наполегливо досягати поставленої мети та якісно виконувати роботу у сфері педагогіки мистецтва.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати та вміти:*

ПРН 1. Розуміє, пояснює і транслює духовні, національні, етико-естетичні, мистецькі цінності в навчально-виховну діяльність вчителя музичного мистецтва та музичного керівника.

ПРН 2. Пояснює та оперує базовими категоріями вітчизняної та світової музичної педагогіки, музичної психології, сучасної педагогіки мистецтва, музикології, мистецтвознавства, технологій музично-педагогічної та мистецько-інформаційної діяльності.

ПРН 3. Володіє і використовує тезаурус музичного мистецтва та мистецтва, аналізує та систематизує зміст програмно-методичного інструментарію музично-педагогічної та мистецької діяльності.

ПРН 6. Знає особливості розвитку європейської та вітчизняної музичної культури, педагогічні концепції музично-естетичного виховання дітей дошкільного віку та школярів і застосовує у своїй музично-педагогічній діяльності.

ПРН 7. Володіє комплексом знань особливостей музично-педагогічної діяльності вчителя музичного мистецтва, музичного керівника, застосовує методи активізації мистецько-творчого розвитку учнів та дітей дошкільного віку, сприяє вихованню художньо обдарованої особистості.

ПРН 10. Здійснює добір і застосовує сучасні діагностичні методики оцінювання динаміки розвитку дітей дошкільного віку, навчальної успішності учня, проводить теоретичне та експериментальне дослідження в галузі музичного мистецтва.

ПРН 11. Володіє сукупністю комунікативних, організаторських, гностичних, проєктувальних умінь, виявляє моральну та естетичну спрямованість з метою утвердження ідеалів Добра і Краси у фаховій діяльності вчителя музичного мистецтва та музичного керівника.

ПРН 12. Демонструє навички поєднання музично-виконавських (вокально-хорових, диригентських, інструментальних) та артистичних умінь, виконавської надійності у процесі колективного та індивідуального музикування.

ПРН 13. Демонструє вміння синтезувати у професійно-педагогічній та музично-виконавській діяльності педагогічний артистизм, спів, керівництво творчими колективами, вербальну інтерпретацію творів мистецтва, гру на музичних інструментах.

ПРН 15. Володіє елементами логічного й образного мислення, демонструє вміння аналізувати і синтезувати, виділяти головне в освітній та організаційній діяльності вчителя музичного мистецтва та музичного керівника.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Змістовий модуль 1. Процес формування естрадної манери співу.

Тема 1. Розвиток співацького дихання.

Відпрацювання нижньореберно-діафрагматичного типу дихання. Формування самоорганізації співацького дихання. Засвоєння основних фраз співацького вдиху та видиху. Усвідомлення ролі «затримки дихання». Відпрацювання механізму видиху у співацькому процесі. Робота над художнім репертуаром.

Тема 2. Формування навичок вокального звуковедення. Оволодіння навичками орфографії та орфоєпії.

Формування навичок співу на легато, нон легато. Удосконалення навичок кантиленного співу протягом усього діапазону під час виконання вокальних творів. Формування фальцетного звучання вокального репертуару. Удосконалення звучання голосних. Удосконалення навичок співацького дихання. Набуття навичок особливостей формування голосних та приголосних звуків, засвоєння правил орфографії та орфоєпії естрадної манери співу. Робота над художнім репертуаром.

Тема 3. Процес звукоутворення. Формування навичок роботи артикуляційного апарату.

Засвоєння з видами атаки звук. Формування м'якої атаки звуку. Усвідомлення значення складових артикуляційного апарату (зуби, губи, язик та щелепи). Відпрацювання навичок артикуляції голосних та приголосних звуків.

Роль м'якої мускулатури у співацькому процесі. Робота над художнім репертуаром.

Тема 4. Фізіологічні механізми співацької опори.

Формування поняття про співацьку опору. Складові співацької опори – опора звуку, опора дихання, опора мовлення. Продовження формування вокально-технічних навичок під час виконання вокальних творів. Робота над художнім репертуаром.

Тема 5. Формування відчуття резонування.

Усвідомлення ролі резонаторів як індикаторів повноцінного звучання голосу. Відпрацювання відчуття резонансу у процесі виконання вокальних вправ та вокальних творів. Розвиток навички свідомого фіксування вібраційних відчуттів в зонах «вокально-тілесної схеми». Робота над художнім репертуаром.

Розділ 2. Змістовий модуль 2. Вокально-художня виразність. Розвиток вокально-виконавської майстерності.

Тема 6. Об'єднана опора співацького звуку. Дихання. Позиції звучання.

Удосконалення роботи над позиціями звучання. Засвоєння поняття об'єднана опора співацького звуку та дихання. Удосконалення звучання голосних протягом усього діапазону. Розвиток співацького діапазону. Робота над художнім репертуаром.

Тема 7. Методи вирівнювання регістрів. Поняття регістрової будови співацького голосу.

Ознайомлення з регістровою будовою співацького голосу. Особливості виконання перехідних звуків між регістрами (подвійне перекриття). Оволодіння навичками співу на різних динамічних нюансах, а також вирівнювання регістрів. Засвоєння механізму «прикриття» звуку. Робота над художнім репертуаром.

Тема 8. Розвиток вокально-виконавських навичок під час роботи над естрадними творами.

Закріплення навичок дикції та артикуляції, удосконалення рівності звучання голосу протягом усього діапазону, розширення динамічних можливостей голосу,

розвиток виконавських здібностей. Уміння використовувати знання про анатомічно-фізіологічні особливості розвитку голосового апарату. Робота над художнім репертуаром.

Тема 9. Розвиток навичок стильної і жанрової інтерпретації естрадних творів.

Уміння використовувати знання про форму, характер, динаміку розвитку естрадних творів. Розуміння значення тембрального забарвлення співацького голосу. Розвиток виконавських здібностей під час роботи над виконанням вокальних творів. Поєднання літературного тексту зі співом. Робота над художнім репертуаром.

Тема 10. Створення художнього образу вокального твору та відображення його емоційного змісту. Робота з мікрофоном.

Формування уявлень про специфіку музично-образного відображення світу. Використання власного емоційно-естетичного досвіду для створення художнього образу естрадного твору. Уміння створювати певний емоційний настрій для кращого відображення змісту музичного твору. Формування поняття співацького еталону. Формування навички співу з мікрофоном. Використання фонограм. Естетика сценічного образу. Робота над художнім репертуаром.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
лекц.з.		практ.з.	с. р.	
1	2	3	4	5
МОДУЛЬ 1				
Розділ 1.				
Змістовий модуль 1.				
Процес формування естрадної манери співу				
Тема 1. Розвиток співацького дихання.	8		2	6
Тема 2. Формування навичок вокального звуковедення. Оволодіння навичками орфографії та орфоепії.	9		3	6
Тема 3. Процес звукоутворення. Формування навичок роботи артикуляційного апарату.	9		3	6
Тема 4. Фізіологічні механізми співацької	9		3	6

опори.				
Тема 5. Формування відчуття резонування.	9		3	6
Разом за змістовим модулем 1	44	-	14	30
Розділ 2. Змістовий модуль 2. Вокально-художня виразність. Розвиток вокально-виконавської майстерності.				
Тема 6. Об'єднана опора співацького звуку. Дихання. Позиції звучання.	9		3	6
Тема 7. Методи вирівнювання регістрів. Поняття регістрової будови співацького голосу.	9		3	6
Тема 8. Розвиток вокально-виконавських навичок під час роботи над естрадними творами.	9		3	6
Тема 9. Розвиток навичок стильної і жанрової інтерпретації естрадних творів.	9		3	6
Тема 10. Створення художнього образу вокального твору та відображення його емоційного змісту. Робота з мікрофоном.	10		4	6
Разом за змістовим модулем 2	46	-	16	30
Усього годин	90	-	30	60

5. Теми семінарських занять (навчальним планом не передбачені)

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Розвиток співацького дихання.	2
2.	Формування навичок вокального звуковедення. Оволодіння навичками орфографії та орфоєпії.	3
3.	Процес звукоутворення. Формування навичок роботи артикуляційного апарату.	3
4.	Фізіологічні механізми співацької опори.	3
5.	Формування відчуття резонування.	3
6.	Об'єднана опора співацького звуку. Дихання. Позиції	3

	звучання.	
7.	Методи вирівнювання регістрів. Поняття регістрової будови співацького голосу.	3
8.	Розвиток вокально-виконавських навичок під час роботи над естрадними творами.	3
9.	Розвиток навичок стильної і жанрової інтерпретації естрадних творів.	3
10.	Створення художнього образу вокального твору та відображення його емоційного змісту. Робота з мікрофоном.	4
	Разом	30

7. Теми лабораторних занять (навчальним планом не передбачені)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Розвиток співацького дихання. Формування навичок вокального звуковедення.	6
2.	Оволодіння навичками орфографії та орфоєпії.	6
3.	Процес звукоутворення. Формування навичок роботи артикуляційного апарату.	6
4.	Фізіологічні механізми співацької опори.	6
5.	Формування відчуття резонування.	6
6.	Об'єднана опора співацького звуку. Дихання. Позиції звучання.	6
7.	Методи вирівнювання регістрів. Поняття регістрової будови співацького голосу.	6
8.	Розвиток вокально-виконавських навичок під час роботи над естрадними творами.	6
9.	Розвиток навичок стильної і жанрової інтерпретації естрадних творів.	6
10.	Створення художнього образу вокального твору та відображення його емоційного змісту. Робота з мікрофоном.	6
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання (навчальним планом не передбачені)

10. Методи та технології навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

Аналітичний (аналіз музичного і поетичного тексту, форми і змісту, задуму композитора), практичний показ твору викладачем (фрагментарний / цілісний), наочний (спостереження за роботою голосового апарату), ілюстрація, демонстрація вокального твору, фонетичний метод (регістрова робота), внутрішнє інтонування (активізація слухової уваги, пошук звукового еталону), метод безпосереднього впливу на співацьку поставу і м'язове навантаження, метод цілеспрямованого використання внутрішніх відчуттів під час співу (м'язових, фонетичних, акустичних, вібраційних, резонаційних), метод емоційного налаштування, метод слухового аналізу, контролю і саморегуляції.

11. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання

Індивідуальне опитування, демонстрація творів; уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форма контролю успішності навчання здійснюється у формі поточного контролю під час індивідуальних практичних занять та у формі підсумкового контролю на академічних концертах та контрольних заняттях. Дисципліна закінчується заліком.

Форми поточного контролю: виконання програмних творів (два естрадних твори українських та зарубіжних виконавців).

Форми підсумкового контролю: контрольний модуль.

Зазначені форми та види роботи на практичних заняттях є обов'язковими для всіх студентів. Система оцінювання знань є накопичувальною (складається із суми балів за різними видами діяльності).

Результат поточного контролю фіксується в індивідуальному робочому плані студента. Позитивні оцінки поточної успішності є підставою для допуску до підсумкової форми контролю.

Формою поточного рубіжного контролю є модуль-контроль, який проводиться після завершення вивчення змістового модуля у формі прослуховування. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на

практичних заняттях, виконання самостійної роботи, контрольного прослуховування.

Форма підсумкового контролю: контрольний модуль. Оцінювання здійснюється відповідно до регламенту проведення контролю та критеріїв оцінювання, ґрунтується на принципах об'єктивності, відкритості, прозорості і доброчесності, з урахуванням індивідуальних можливостей здобувачів освіти. Проводиться у присутності викладачів естрадного вокалу і здобувачів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

Відмінно (А) Студент добре вміє реалізувати свої творчі можливості, збагачено звучить голос в головних та грудному регістрах, згладжені перехідні ноти, володіє кантиленою, добре володіє професійним співочим диханням, знайшов свій артистичний образ, неповторні риси індивідуальності. Студент багато працював над пошуком індивідуальної естрадної манери виконання, яскравої динаміки розвитку драматургії виконуваного твору, емоційної творчої самореалізації. Голос звучить професійно якісно в розширеному діапазоні, рівно і яскраво темброво забарвлений. Високий рівень сценічної виразності пластики та руху. Добра вимова пісень зарубіжних виконавців. Студент впевнено, в повній мірі, з майстерністю розкриває всю глибину авторського задуму твору, яскраво реалізуючи свій артистичний та енергетичний потенціал. Досконало володіє всіма можливостями свого голосу, заворожуючи слухача барвами тембру, багатством інтонацій, щирістю, своєрідною манерою співу. Вміє володіти слухачською увагою.

Дуже добре (В) Студент добре володіє рівністю звучання (регістрами) голосу, розуміє стиль, жанровість пісень, емоційно відчуває характер літературного образу пісні, але ще є недоліки: форсований звук, гнусавість, горлові відтінки, недоліки сценічного руху. Студент емоційно виразно розкриває задум твору

творчо цікавий, володіє вокальними технічними прийомами на досить широкому діапазоні, витримує теситуру, але є недоліки: іноді сумнівна інтонація, метроритмічна нестабільність, пластична невиразність. Студент має добру професійну підготовку як в оволодінні вокально-музичними навичками, так і в роботі над художнім образом пісні, але ще потрібно працювати над музикальною виразністю та емоційною насиченістю акторського творчого прояву.

Добре (С) Студент має елементарні навички в оволодінні голосовим апаратом, але не відчуває опори дихання, в'яла емоційна віддача, в'яла артикуляція та дикція. Намагається донести зміст виконуваного твору до слухача. Студент набуває досвіду в оволодінні резонаторами, голос звучить впевненіше, але тембрально нерівно. Не здобули розвитку акторські здібності, і це не дає змоги осмислено розкрити задум авторів пісні. Студент осмислено розкриває драматургію літературного тексту, але професійні вокальні навички, тобто володіння високою співочою позицією, відчуття опори звука та дихання повинні набуті більшої впевненості.

Задовільно (D) Студент не показав зачатків акторського мислення, має посередні вокально-музичні дані, не зумів оволодіти елементарними навичками (дихання, голосоведіння та ін.) Студент частково сприймає навички співу по звукоутворенню та диханню, творча думка залишається в'ялою, акторська робота невиразна. Студент майже не досяг успіхів.

Достатньо (E) Студент не показав зачатків акторського мислення, має погані вокально-музичні дані, не оволодіє елементарними навичками (дихання, голосоведіння та ін.) Студент не сприймає навички співу по звукоутворенню та диханню, творча думка в'яла, акторська робота невиразна.

Незадовільно (FX) Студент не в змозі виявити акторське мислення, не оволодів вокальними навичками. Студент не сприймає навички співу по звукоутворенню та диханню, творча думка залишається в'ялою, акторська робота невиразна. Студент не досяг успіхів.

Незадовільно (F) Студент на низькому рівні (чи частково) виконав програмові вимоги, не оволодів вокальними навичками; не виявляє навички співу по звукоутворенню та диханню; не досяг успіхів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

II курс, 3 семестр

Контрольний модуль (грудень):

- твір українського виконавця;
- твір зарубіжного виконавця.

II курс, 4 семестр

Контрольний модуль (травень):

- твір українського виконавця;
- твір зарубіжного виконавця.

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА					
Модуль I					
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
Пот.контр. та самост.роб.	МКР 1	Загальна кількість балів	Пот.контр. та самост.роб.	МКР 2 (залік)	Загальна кількість балів
80	20	100	80	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної дисципліни	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою

90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

- навчальна програма дисципліни;
- робоча навчальна програма;
- методичні розробки по навчальній дисципліні;
- вокально-хорова література;
- аудіо- та відеозаписи творів;
- музичні інструменти,
- мультимедійні засоби.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Bednarek J. D., Ćwiczenia wyrazistości mowy, Wrocław 2002.
2. Dąbrowska D., Dziwińska A., Emisja głosu. Wybrane zagadnienia o higienie i artykulacji, Wałbrzych 2005.
3. Emisja głosu nauczyciela. Wybrane zagadnienia, red. M. Przybysz-Piwko, Warszawa 2006.
4. B. Tarasiewicz, Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do nauki emisji głosu. Kraków 2003.
5. Антонюк В.Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : підручник для вузів – Київ : Віпол, 2007 . – 173 с.
6. Бавика Т. В. Практичні рекомендації по формуванню співацького дихання / Т. В. Бавика. – Луганськ, 2014. – 24с.

7. Голос людини і вокальна робота з ним: монографія / Г.Є.Стасько, О.Д.Шуляр, М.Ю. Сливоцький та ін. – Івано-Франківськ: вид-во ПНУ ім. В.Стефаника, 2010. – С. 7-69.
8. Давидович Л. В. Формування вокального слуху, як спеціальної здібності майбутнього вчителя музичного мистецтва / Л. В. Давидович // Час мистецької освіти: зб. матеріалів III міжнародної наук. –практ конференції (16-17 квітня 2015 року) ХНПУ ім. Г.С.Сковороди, Харків 2015. — С. 72-77.
9. Даценко А. С. Сольний спів : метод. реком. для студ. спец. «Музичне мистецтво» спеціалізації «Академічний вокал» / А. С. Даценко ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 61 с.
10. Кушка Я. С. Методика навчання співу : посібник з основ вокальної майстерності / Я. С. Кушка. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. – 288 с.
11. Овчаренко Н. А. Професійна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності: теорія та методологія : монографія / Н. А. Овчаренко. – Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2014. – 400 с.
12. Откидач В.М. Естрадний спів і шоу-бізнес. / В.М.Откидач. - Вінниця: Нова книга 2013. – 367с.
13. Прядко О.М. Розвиток співацького голосу./ О.М.Прядко. -Камянець-Подільський: ФОП Сисин О.В., 2010. -128с.
14. Ткаченко Т. В. Формування вокально-сценічної культури студентів мистецьких факультетів педагогічних вузів : монографія / Т. В. Ткаченко. — Харків : ХНПУ ім. Г.С.Сковороди, 2016. — 307 с.
15. Стасько Г. Є. Психотехніка співу у сучасній вокальній педагогіці / Г. Є. Стасько.- Івано-Франківськ, вид.-во: ПНУ ім. В. Стефаника, 2011 р. - 175 с.
16. Харченко І. І. Діагностика співацького голосу майбутнього вчителя як передумова вокалотерапії І. І. Харченко // Матеріали науково-методичної конференції: «Вплив вокалотерапії на ораторське мистецтво особистості, Харків : ХНПУ ім. Г.С.Сковороди, 2015. — С. 18-19.

- 17.Шкуляр О. Д. Голос людини та вокальна робота з ним : монографія . У 2 ч. Ч. 1 / О. Д. Шкуляр, Г. Є. Стасько, М. Ю. Сливоцький та ін. – Івано-Франківськ : Вид-во ПНУ ім. В. Стефаника, 2010. – 351 с.
- 18.Юцевич Ю. Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу : навч.-метод. посібник для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, учителів шкіл різного типу / Ю. Є. Юцевич. – Київ : ІЗМН, 1998. – 160 с.

Додаткова література

1. K. Gawęda, J. Łazewski, Uczymy się poprawnej wymowy, Warszawa 1995.
2. Głos narzędziem pracy. Poradnik dla nauczycieli, red. M.Śliwińska-Kowalska, Łódź 1999.
3. В. Точыска, Elementarne ćwiczenia dykcji, Gdańsk 2007.
4. Агейкіна-Старченко Т. В. Професійна компетентність вчителів мистецьких дисциплін : навчально-методичний посібник / Т. В. Агейкіна-Старченко ; заг. ред. В. І. Ковальчука. – Вінниця : «Ніланд – ЛТД», 2010. – 160 с.
5. Аспекти фізіології та медицини у постановці голосу: методичні рекомендації для викладачів музичної школи, музичного відділення початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу (школи естетичного виховання)/автор-укладач Т.П.Павленко. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – С.24-42.
6. Білик Є.Б. Правильне дихання – здоровий організм / Є.Б.Білик // Жіночий медичний poradnik. – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2005. С.50-61.
7. Бриліна В., Ставінська Л. Вокальна професійна підготовка вчителя музики./ В.Бриліна, Л.Ставінська. – Вінниця: «Нова книга», 2013. – 119с.
8. Василенко Л.М. Взаємодія вокального і методичного компонентів у процесі професійної підготовки майбутнього вчителя./ Л.М.Василенко. – К: «Наука», 2003. – 40с.
9. Кушка Я.С. Охорона та гігієна співацького голосу Посібник з основ збереження співацького голосу. – Вінниця: ТОВ «Вінницька міська друкарня», 2021. 144 с.

10. Микиша М.В. Практичні основи вокального мистецтва / М.В.Микиша. – К.: Муз. Україна, 1985. – Вид.2.- 80 с.
11. Овчаренко Н. А. Діяльнісний підхід у професійній підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва: теоретичний аспект / Н. А. Овчаренко // Педагогічний процес: теорія і практика : зб. наук. пр. / гол. ред. С. О. Сисоєва. – Київ : ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2013. – Вип. 1. – С. 126–136.
12. Овчаренко Н. А. Закони професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності / Н. А. Овчаренко / Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер.: Педагогіка і психологія : зб. наук. пр. / гол. ред. О. В. Глузман. – Ялта : РВВ КГУ, 2013. – Вип. 40. – Ч. 3. – С. 49–56.
13. Овчаренко Н. А. Закономірності професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності / Н. А. Овчаренко // Вища освіта України : теорет. та наук.-метод. часопис. – Київ ; Ялта, 2013. – № 3(50). Додаток 1: Педагогіка вищої школи : методологія, теорія, технології. – Том I. – С. 296–299.
14. Орлов В. Ф. Педагогічна майстерність викладача мистецьких дисциплін : навчально-методичний посібник / В. Ф. Орлов, О. О. Фурса, О. В. Баніт. – Київ : Едельвейс, 2012. – 272 с.

Інші інформаційні ресурси

1. Гігієна голосу як одна з професійних ознак співака – Режим доступу: <http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/kultura32/31.pdf>.
2. Мінусовки в будь-якій тональності – Режим доступу : <https://x-minus.cc/> .
3. Онлайн-уповільнювач програм – Режим доступу: <https://audiotrimmer.com/> .
4. Постановка голосу: техніка мови та фізіологія співу. – Режим доступу: [file:///C:/Users/2014/Downloads/Npd_2014_1_47%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/2014/Downloads/Npd_2014_1_47%20(1).pdf).